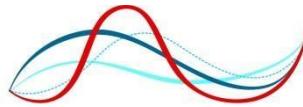

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Anketa o dohotku stanovništva (ADS) za 2014. godinu

Organizacijska jedinica: Služba statistike potrošnje i dohotka stanovništva Priredila:
Vesna Lipavić

veljača 2017.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Istraživanjem se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i brizi o djeci, podaci o finansijskom i materijalnom statusu kućanstava te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava. Istraživanje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti. Rezultat istraživanja: pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti (monetarno siromaštvo, pokazatelji materijalne deprivacije, distribucije dohotka, uvjeta stanovanja)

- Izvještajno razdoblje

Istraživanje se provodi u godišnjoj periodici, stoga je izvještajno razdoblje kalendarška godina, odnosno 2014.

- Pravna osnova

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2014. Godine

Uredba EC br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. u vezi sa statistikom Zajednice o dohotku i životnom standardu – EU-SILC

Uredba EC br. 1980/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi Uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i ažurirane definicije

Uredba EC br. 1981/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi Uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na aspekte prikupljanja podataka i postupke imputiranja

Uredba EC br. 1982/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi Uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na uzorkovanje i pravila praćenja

Uredba EC br. 1983/2003 od 7. studenoga 2003. o provedbi Uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na popis primarnih varijabli

Uredba EC br. 28/2004 od 5. siječnja 2004. o provedbi Uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na sadržaj izvještaja o kvaliteti istraživanja

Uredba EC br. 676/2006 od 2. svibnja 2006. o provedbi Uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i njihovu korekciju

EU-SILC 065 Opis ciljnih varijabli za 2014, EUROSTAT

- Sustav klasifikacije

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10. (NN, br. 147/10.)

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja

Stupanj urbanizacije (DEGURBA) 2011.

(NUTS) Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku, verzija 2013.

Abecedni popis država, zemalja i njihovih oznaka – slovne oznake Naselja Republike Hrvatske, 2014.

Sve navedene klasifikacije objavljene su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u aplikaciji KLASUS:

<http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm>

- Koncepti i definicije

Osnovne definicije:

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo). Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva jest ukupan novčani neto dohodak koji je primilo kućanstvo i svi njegovi članovi tijekom referentnog razdoblja. Ukupan dohodak obuhvaća dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnog rada, dohodak od imovine, mirovine, socijalne transfere te ostale novčane primitke koje kućanstvo prima od osoba izvan kućanstva.

Ekvivalentni dohodak računa se tako da se ukupan dohodak kućanstva podijeli s ekvivalentnom veličinom kućanstva izračunatom prema modificiranoj OECD-ovoj ljestvici, prema kojoj se nositelju kućanstva dodjeljuje koeficijent 1, svakoj drugoj odrasloj osobi u kućanstvu od 14 godina i starijoj osobi koeficijent 0,5, a djeci mlađoj od 14 godina koeficijent 0,3. Postupak se primjenjuje zbog određivanja ravnomjernijeg udjela svakog člana kućanstva u stjecanju zajedničkog prihoda.

Osnovni pokazatelji:

Stopa rizika od siromaštva jest postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

Prag rizika od siromaštva predstavlja granicu rizika od siromaštva. Utvrđuje se tako da se za sva kućanstva izračuna ekvivalentni dohodak po članu kućanstva. Zatim se utvrđuje srednja vrijednost (medijan) distribucije dohotka i 60% od izračunane srednje vrijednosti čini prag rizika od siromaštva. Iskazuje se u kunama.

Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti jest pokazatelj koji predstavlja postotak osoba u ukupnoj populaciji koje su u riziku od siromaštva ili teškoj materijalnoj deprivaciji ili žive u kućanstvu s vrlo niskim intenzitetom rada.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog finansijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije.

Kvintilni omjer (S80/S20) jest pokazatelj dohodovne nejednakosti koji mjeri odnos između petoga i prvoga kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

Ginijev koeficijent jest mjera nejednakosti raspodjele dohotka. Kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednaki dohodak), tad bi Ginijev koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

Relativni jaz rizika od siromaštva jest razlika između praga rizika od siromaštva i medijana ekvivalentnog dohotka osoba koje su ispod praga rizika od siromaštva.

Raspršenost oko praga rizika od siromaštva prikazuje postotak osoba koje su u riziku od siromaštva u slučaju kada je prag rizika postavljen na 40%, 50% i 70% medijana ekvivalentnog dohotka.

- Statističke jedinice

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Jedinice istraživanja jesu sva izabrana privatna kućanstava i svi članovi kućanstva. Za članove kućanstva u dobi od 16 i više godina (starost na dan 31. prosinca 2013.) provodi se detaljan osobni intervju prema zadanoj metodologiji.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava te prema metodologiji institucionalna kućanstva (domovi, zatvori, bolnice za trajni smještaj osoba i slično) nisu obuhvaćena.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni tim istraživanjem koriste se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju socijalnog napretka.

Nacionalni korisnici: znanstveno-istraživački instituti (Institut za javne financije, Ekonomski institut, itd.), ministarstva i zavodi

Međunarodni korisnici: znanstveno-istraživački instituti, UN, ILO, UNICEF

1.1.1 Potrebe korisnika

Znanstveno-istraživački instituti i samostalni istraživači podatke koriste za domaće i međunarodne znanstveno-istraživačke projekte i radove kako bi se razvile preporuke relevantnim institucijama za poboljšanje socioekonomskog položaja stanovništva u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Ministarstva i ostali nositelji politika rezultate istraživanja koriste za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u njihovu području djelovanja, npr. u području socijalne politike.

Međunarodni korisnici: Eurostat podatke istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjereni prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o dohotku i uvjetima života stanovništva (za sve zemlje članice Europske unije). UNICEF koristi pokazatelje siromaštva i uvjeta života djece kako bi usmjerili svoje aktivnosti i pomoći najugroženijim skupinama djece.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Anketa o zadovoljstvu korisnika provedena je 2013. s temom općenito o radu Državnog zavoda za statistiku. Tim istraživanjem općenito je obuhvaćeno i područje statistike dohotka stanovništva. Trenutačno nema posebnog istraživanja o zadovoljstvu korisnika koje se odnosi samo na to istraživanje.

1.2. Potpunost podataka

Podaci koji se prikupljaju tim istraživanjem određeni su metodologijom istraživanja koja je definirana uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata koji se odnose na istraživanje EU-SILC (Statistics on Income and Living Conditions). Provedba tog istraživanja, obrada podataka te objava rezultata u potpunosti je usklađena s definiranom metodologijom, čime je osigurana potpuna usporedivost nacionalnih rezultata s rezultatima ostalih zemalja članica EU-a.

1.1.3 Stopa potpunosti podataka

Sadržaj istraživanja, postupak obrade te dostupnost rezultata u potpunosti su usklađeni s uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata. Podaci osiguravaju potpunu usporedivost s podacima ostalih zemalja članica EU-a. Dio rezultata dostupan je korisnicima putem redovitih publikacija Državnog zavoda za statistiku. Ostali podaci dostupni su korisnicima na zahtjev. Stopa potpunosti podataka iznosi 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka. Uzoračka pogreška izračunana je metodom linearizacije ili Woodruffovom metodom (procedure SAS SURVEYFREQ i SURVEYMEANS). Izračun je napravljen tako da je granica rizika od siromaštva fiksirana.

Za izračun preciznosti koristi se sljedeća formula: se

$$< \text{sqrt} [(p \times (1-p))/X]$$

Gdje je: se = standardna pogreška; sqrt = korijen; p = proporcija (stopa rizika od siromaštva); X = minimalna efektivna veličina uzorka

2.1.1 Pokazatelji uzoračke pogreške

Tablica 1. Pokazatelji uzoračke pogreške za određene pokazatelje

Pokazatelj	Vrijednost	Standardna pogreška	Interval pouzdanosti 95%		Koeficijent varijacije (%)
			donja granica	gornja granica	
Prag rizika od siromaštva					
Samačko kućanstvo	23,760	373,40	23,028	24,492	1,57
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	49,896	784,13	48,359	51,433	1,57
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti					
Ukupno	29,3	0,98	27,4	31,2	3,34
Muškarci	28,6	1,05	26,6	30,7	3,67
Žene	29,9	1,04	27,9	32,0	3,48
0 - 17	29,0	2,01	25,1	33,0	6,93
18 - 64	29,3	1,02	27,3	31,3	3,48
65+	29,7	1,11	27,5	31,9	3,74
Stopa rizika od siromaštva					
Ukupno	19,4	0,89	17,7	21,1	4,59
Muškarci	18,7	0,92	16,9	20,5	4,92
Žene	20,1	0,95	18,2	21,9	4,73
0 - 17	21,1	1,91	17,4	24,9	9,05
18 - 64	17,9	0,89	16,1	19,6	4,97
65+	23,1	1,01	21,1	25,1	4,37
Stopa rizika od siromaštva, prema regijama					
Jadranska Hrvatska	18,1	1,61	15,0	21,3	8,90
Kontinentalna Hrvatska	20,4	1,09	18,2	22,5	5,34
Osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji					
Ukupno	13,9	0,84	12,3	15,6	6,04
Muškarci	13,6	0,85	11,9	15,2	6,25
Žene	14,3	0,90	12,5	16,0	6,29

0 - 17	13,1	1,73	9,7	16,5	13,21
18 - 64	13,9	0,84	12,3	15,6	6,04
65+	14,7	0,87	13,0	16,4	5,92
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada					
Ukupno	14,7	0,84	13,0	16,3	5,71
Muškarci	14,4	0,84	12,7	16,1	5,83
Žene	15,0	0,98	13,0	16,9	6,53
0 - 17	12,9	1,57	8,4	14,4	12,17
18 - 59	15,3	0,75	13,8	16,7	4,90

2.1.2 Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj o pristranosti u procesu selekcije se ne izračunava jer se istraživanje provodi na uzorku slučajno izabranih jedinica. Uzorak je reprezentativan na cijelu populaciju jer niti jedan dio populacije nije izostavljen.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale pogreške koje nisu vezane za izbor uzorka, kao što su pogreške obuhvata, pogreške mjerjenja, pogreške obrade i pogreške neodgovora. Pogreške neodgovora proizlaze iz neodgovora cijele jedinice istraživanja (kućanstva ili referentne osobe – *unit non-response*) i neodgovora na pojedinu varijablu, odnosno pitanje u upitniku (*item non-response*).

2.2.1 Pogreška obuhvata

Okvir za izbor uzorka za novu rotacijsku skupinu za Anketu o dohotku stanovništva 2014. temeljio se na podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Stopa valjanih jedinica (stanova) za dio uzorka koji je prvi put u anketi (dio uzorka koji je izabran 2014.) iznosi 94,38%.

Tablica 2. Stopa valjanih jedinica prema statističkim regijama za novu rotacijsku skupinu

Statistička regija (NUTS 2)	Izabrane adrese	Valjane adrese	Stopa valjanih adresa (%)
Republika Hrvatska	3,416	3,224	94,38
Jadranska Hrvatska	1,421	1,354	95,29
Kontinentalna Hrvatska	1,995	1,870	93,73

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata predstavlja udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. U slučaju Ankete o dohotku stanovništva predstavlja udio izabranih adresa u uzorak za koje je nakon provedenoga terenskog rada (anketiranja) utvrđeno da više ne postoje, da nisu općenito nastanjene ili se na toj adresi nalazi stan koji nije namijenjen za stalno stanovanje (poslovni prostori, vikendice, kuće za odmor i sl.). Izračunava se samo za novu rotacijsku skupinu. Neutežena stopa nadobuhvata iznosi 5,6%.

2.2.3 Pogreške mjerena

Pogreške mjerena podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati pri prikupljanju ili unosu podataka u anketne obrasce. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnog obrasca – upitnika, detaljnom obukom anketara, primjenom adekvatne metode za prikupljanje podataka te kontrolom anketnih podatka tijekom i nakon terenskog rada. Za Anketu o dohotku stanovništva 2014. primjenjuje se metoda prikupljanja podataka CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*). Metoda prikupljanja podataka CAPI omogućuje standardizirano anketiranje. Anketni upitnik dizajniran je u programskoj aplikaciji Blaise.

Pitanja su definirana na način da su u njega uključene sve informacije dovoljne za odgovor. Ako ispitanik treba dodatna objašnjenja pitanja, većina pitanja ima dodatna objašnjenja ispod pitanja koja anketar može ponuditi u svakom trenutku. Anketar na svakom pitanju može upisati i dodatne napomene koje objašnjavaju odgovor. Provodi se detaljno testiranje upitnika u metodološkoj jedinici nadležnoj za istraživanje prije početka anketiranja. U upitnik je ugrađen automatski logički slijed pitanja i logičke kontrole odgovora (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti, kategorije odgovora su automatski prilagođene ovisno o drugim odgovorima i sl.).

Upitnik za istraživanje vrlo je detaljan. Metodologijom su zadane varijable koje je potrebno prikupiti te je upitnik izrađen kako bi što kvalitetnije prikupio tražene podatke. Budući da je sustav dohotaka na nacionalnoj razini relativno širok, jedna dohodovna varijabla definirana metodologijom prikuplja se u nekoliko pitanja u upitniku. Iz tog razloga postoje dva seta mikropodataka, set definiran metodologijom EU-a i set podataka koji je definiran anketnim upitnikom. Upitnik je podijeljen u dva glavna dijela:

Upitnik za kućanstvo kao cjelinu: sadržava informacije za svako izabrano kućanstvo i podatke o stanu, međusobnim odnosima između članova kućanstva, demografske podatke za svakog člana kućanstva, podatke vezane za stanovanje, finansijsku situaciju, trajna dobra, dohotke koje prima kućanstvo kao cjelinu.

Upitnik članove: odgovaraju svi članovi kućanstva u dobi od 16 i više godina (starost osobe na dan 31. prosinca 2013). Sadržava informacije o obrazovanju, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, sve komponente dohotka na osobnoj razini, podatke o zdravstvenom statusu, brizi o djeci.

Prije samog prikupljanja podataka (terenskog rada) održana je dvodnevna obuka anketara i kontrolora. U prikupljanju podataka ukupno su sudjelovala 73 anketara i 21 kontrolor (u svakoj županiji po jedan zadužen za koordinaciju rada anketara na području svoje županije). Obuka anketara i kontrolora bila je usmjerena na pet glavnih područja: općenito rukovanje prijenosnim računalom, općenito funkcioniranje upitnika u aplikaciji Blaise, korištenje aplikacije za upravljanje i prijenos podataka (*Case Management System*), vještine anketiranja i detaljna metodološka objašnjenja svakoga pojedinog pitanja u upitniku.

Nakon prikupljanja podataka provodi se detaljna računsko-logička kontrola anketnog materijala (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti).

2.2.4 Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora proizlazi iz neuspjelog pokušaja dobivanja odgovora od izabrane jedinice. Razlikuju se dvije vrste neodgovora:

- neodgovor cijele jedinice istraživanja (kućanstva/referente osobe izabrane u uzorak)
- neodgovor pojedinog pitanja – izabrana jedinica istraživanja uspješno je anketirana, ali nije prikupljen odgovor na pojedino pitanje/varijablu.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedninice dijeli se na stopu neodgovora na razini kućanstva i stopu neodgovora na razini osobe.

Stopa neodgovora na razini kućanstva računa se prema formuli:

$$NRh = (1 - (Ra * Rh)) * 100$$

Gdje je:

Ra – broj uspješno kontaktiranih adresa/broj valjanih adresa

Rh – broj kućanstava uspješno anketiranih/broj valjanih kućanstava na kontaktiranim adresama

Stopa neodgovora na razini osobe računa se prema formuli:

$$Nrp = (1 - (Rp)) * 100$$

Gdje je: Rp – broj završenih osobnih intervjeta/broj valjanih osoba u uspješno anketiranim kućanstvima

Tablica 3. Stopa neodgovora

Stopa kontaktiranja adrese (Ra)*		Stopa uspješno anketiranih kućanstava (Rh)*		Stopa uspješno završenih osobnih intervjeta (Rp)*		Stopa neodgovora na razini kućanstva (NRh)*		Stopa neodgovora na razini osobe (Nrp)*		Ukupna stopa neodgovora na razini osobe (Nrp)*	
A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*	A*	B*
89,85	85,30	72,38	65,55	98,03	99,35	34,97	44,09	1,97	0,65	36,25	44,45

A* = Ukupan uzorak; B = * Nova rotacijska skupina izabrana u uzorak 2014.

Tablica 4. Distribucija kontaktiranih kućanstava po rotacijskim skupinama

Rotacijska skupina	Intervju je prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 1)		Intervju nije prihvaćen u bazu podataka* (DB135 = 2)	
	number	%	number	%
1	1,099	20,3	0	0,0
2	1,199	22,1	0	0,0
3	1,283	23,7	0	0,0
4	1,834	33,9	0	0,0
Total	5,415	100,0	0	0,0

Tablica 5. Distribucija kućanstava prema ostvarenom kontaktu na adresi

Rotacijska skupina	Total		Adresa je kontaktirana (DB120 = 11)		Adresa nije kontaktirana (DB120 = 21 + 22 + 23)		Adresa nije pronađena (DB120 = 21)		Adresi nije moguće pristupiti (DB120 = 22)		Adresa ne postoji ili je nenastanjena (DB120 = 23)	
	number	%	number	%	number	%	number	%	number	%	number	%
1	1,284	16,3	1,219	15,5	65	0,8	42	0,5	0	0,0	23	0,3
2	1,479	18,8	1,406	17,9	73	0,9	41	0,5	0	0,0	32	0,4
3	1,630	20,7	1,546	19,7	84	1,1	48	0,6	1	0,0	35	0,5
4	3,467	44,1	2,798	35,6	669	8,5	476	6,1	0	0,0	193	2,7
Total	7,860	100,0	6,969	88,7	891	11,3	607	7,7	1	0,0	283	3,6

Tablica 6. Distribucija kontaktiranih adresa prema ishodu intervjuja po kućanstvu

Rotacijska skupina	Total		Intervju je uspješno završen (DB130 = 11)		Intervju nije završen (DB130 = 21 + 22 + 23 + 24)		Intervju je odbijen (DB130 = 21)		Cijelo je kućanstvo privremeno odsutno tijekom trajanja terenskog rada (DB130 = 22)		Kućanstvo nije u mogućnosti odgovarati na intervju (DB130 = 23)		Ostali razlozi odbijanja (DB130 = 24)	
	number	%	number	%	number	%	number	%	number	%	number	%	number	%
1	1,219	17,5	1,099	15,8	120	1,7	79	1,1	27	0,4	14	0,2	0	0,0
2	1,405	20,2	1,199	17,2	206	3,0	111	1,6	60	0,9	35	0,5	0	0,0
3	1,546	22,2	1,283	18,4	263	3,8	178	2,6	47	0,7	38	0,6	0	0,0
4	2,798	40,2	1,834	26,3	964	13,8	767	11,0	91	1,3	106	1,5	0	0,0
Total	6,968	100,0	5,415	77,7	1,553	22,3	1,135	16,3	225	3,2	193	2,8	0	0,0

Stopa neodgovora za određenu varijablu (stavku)

Stopne neodgovore za određenu varijablu izračunavaju se samo za agregirane varijable dohotka prema metodologiji Eurostata.

Tablica 7. Stopne neodgovore za određenu varijablu

Varijable dohotka ukupan broj kućanstava = 5 443 ukupan broj osoba = 12 296		Nema dohodak		Ima dohodak		Potpuni podatak o iznosu		Djelomični podatak ili bez podatka o iznosu	
		n	%	n	%	n	%	n	%
HY040G	Dohodak od iznajmljivanja imovine	5 156	94,73	287	5,27	154	53,66	133	46,34
HY090G	Dohodak od kamata i dividendi	5 152	94,65	291	5,35	217	74,57	74	25,43
HY050G	Dohodak od roditeljnih naknada, dječji doplatci, alimentacije, naknade za opremu novorođenčadi	4 792	88,04	651	11,96	579	88,94	72	11,06
HY060G	Ostale socijalne naknade	5 283	97,06	160	2,94	149	93,13	11	6,88
HY070G	Naknade vezane za stanovanje	5 359	98,46	84	1,54	72	85,71	12	14,29
HY080G	Redoviti novčani primici kućanstva od drugih osoba ili drugih kućanstava	5 033	92,47	410	7,53	229	55,85	181	44,15
HY081G	Alimentacija primljena (obvezatna + dobrovoljna)	5 393	99,08	50	0,92	37	74,00	13	26,00
HY100G	Plaćene kamate na stambeni kredit	5 297	97,32	146	2,68	146	100,00		0,00
HY110G	Dohodak osoba mlađih od 16 godina	5 138	94,40	305	5,60	208	68,20	97	31,80
HY120G	Porez na luksuzne proizvode	4 209	77,33	1 234	22,67	1 083	87,76	151	12,24
HY130G	Redoviti novčani iznosi koje kućanstvo isplaćuje drugim osobama ili drugim kućanstvima	5 210	95,72	233	4,28	189	81,12	44	18,88
HY131G	Alimentacija plaćena (obvezatna + dobrovoljna)	5 405	99,30	38	0,70	34	89,47	4	10,53
HY140G	Porez na dohodak i socijalni doprinosi	2 083	38,27	3 360	61,73	3 360	100,00		0,00
HY170G	Vrijednost dobara iz vlastite proizvodnje	3 183	58,48	2 260	41,52	1 824	80,71	436	19,29
PY010G	Dohodak od nesamostalnog rada (novčani)	8 148	66,27	4 148	33,95	3 075	74,13	1073	25,87
PY020G	Dohodak od nesamostalnog rada (u naturi)	12 023	97,78	273	2,23	122	44,69	151	55,31
PY021G	Dohodak od korištenja službenog automobila za privatne svrhe	12 248	99,61	48	0,39	48	100,00		0,00
PY030G	Socijalni doprinosi (iz plaće i na plaću)	8 148	66,27	4 148	33,95	4 148	100,00		0,00
PY031G	Dobrovoljni doprinosi	12 207	99,28	89	0,73	89	100,00		0,00

	poslodavca								
PY035G	Doprinosi u privatni mirovinski fond	12 192	99,15	104	0,85	104	100,00		0,00
PY050G	Dohodak od samostalnog rada	10 905	88,69	1 391	11,38	802	57,66	589	42,34
PY080G	Mirovine primljene iz III. stupa mirovinskog osiguranja	12 288	99,93	8	0,07	8	100,00		0,00
PY090G	Naknade vezane za nezaposlenost	12 005	97,63	291	2,38	258	88,66	33	11,34
PY100G	Starosne mirovine	9 541	77,59	2 755	22,55	2 553	92,67	202	7,33
PY110G	Obiteljske mirovine	11 438	93,02	858	7,02	800	93,24	58	6,76
PY120G	Naknade vezane za bolovanje	12 228	99,45	68	0,56	41	60,29	27	39,71
PY130G	Invalidske mirovine	11 092	90,21	1 204	9,85	1 122	93,19	81	6,73
PY140G	Naknade vezane za obrazovanje	12 218	99,37	78	0,64	74	94,87	4	5,13

2.2.6 Pogreške obrade

Tijekom obrade podataka radi se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora, npr. kontrola iznosa prema zadanim rasponima, kontrola mogućih odgovora, logička i računska kontrola svih stavki dohotka, logička kontrola podatka o ekonomskoj aktivnosti i šiframa djelatnosti i zanimanja, logička kontrola podataka o obrazovnom statusu itd. Obrada podataka radi se na setu mikropodataka na razini anketnog upitnika, a ne na setu podataka koji je definiran EU metodologijom.

2.2.7 Stopa imputacije

Imputacija je proces koji se primjenjuje za zamjenu neprikupljenih, nevažećih ili nedosljednih podataka koji se nisu uspjeli urediti. U Anketi o dohotku stanovništva imputiraju se sve dohodovne varijable za koje se ispitanik izjasnio da prima navedenu vrstu dohotka, ali na pitanje o iznosu tog dohotka nije odgovorio. Sve nedostajuće ili nekonzistentne vrijednosti imputirane su nekom od metoda imputacije te je stoga stopa imputacije jednaka stopi neodgovora na određenu varijablu iz tablice 7. Stopa neodgovora za određenu varijablu.

Stopa uređivanja logičko-računske kontrole

Stopa uređivanja podataka definirana je za određene ključne varijable kao odnos između broja jedinica za koje su originalne vrijednosti ispravljene nakon provedene logičko-računske kontrole (LRK) u odnosu na ukupan broj jedinica. Jednostavnije, to je omjer broja ispravljenih podataka (bilo ponovnim telefonskim pozivima bilo logičkim ispravcima koje rezultiraju iz LRK) i ukupnog broja podataka kojima raspolažemo, tj. onih podataka koji su prošli provjere. Stopa uređivanja prikazuje se na razini anketnog pitanja, samo za varijable kojima se odnose na različite vrste dohotka.

Tablica 8. Stopa uređivanja za određene varijable (neutežena)

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost
D106 (vrijednost hrane i pića za vlastite potrebe)	Hrvatska	1,38%
D75 (rodiljna naknada)	Hrvatska	1,27%
D77 (oprema za novorođenčad)	Hrvatska	0%
D83 (dijete - obiteljska mirovina i sl.)	Hrvatska	0%
D85 (redoviti novčani primici)	Hrvatska	0%
D85_2 (alimentacija)	Hrvatska	0%
D89 (dohodak od iznajmljivanja)	Hrvatska	0,35%
D91_2 (iznajmljivanje poslovnih prostora, vozila ili opreme)	Hrvatska	0%
D94 (dohodak od poljoprivrede)	Hrvatska	0%
D95 (vrijednost hrane i pića utrošeno za kućanstvo)	Hrvatska	4,35%
I10_A (neto dohodak)	Hrvatska	0%
I14_A_Net (regres)	Hrvatska	16,2%
I14_B_Net (božićnica)	Hrvatska	10,96%
I14_C_Net (prekovremeni)	Hrvatska	2,67%
I14_D_Net (bonus neto)	Hrvatska	0%
I14_E_Net (13. plaća)	Hrvatska	11,76%
I14_F_Net naknada za odvojeni život	Hrvatska	0%
I14_G_Net (jubilarna nagrada)	Hrvatska	6,06%
I14_H_Net (naknada za prijevoz)	Hrvatska	4,4%
I31 (dohodak od samostalnog rada)	Hrvatska	0%
I36 (dohodak od autorskog djela)	Hrvatska	0%
I47 (dohodak od neposredne pogodbe)	Hrvatska	1,12%
I47_2 (dohodak "na ruke")	Hrvatska	0,68%
I62 (iznos mjesecne mirovine)	Hrvatska	0,05%
I77 (naknade po osnovi nezaposlenosti)	Hrvatska	0%
I79 (naknade po osnovi invalidnosti)	Hrvatska	0,49%
I8 (bruto dohodak)	Hrvatska	0%
I81 (naknada za bolovanje)	Hrvatska	13,24%
I90 (otpremnina)	Hrvatska	12,7%

2.2.8 Stopa učinkovitosti logičko-računske kontrole

Stopa učinkovitosti LRK omjer je ispravljenih podataka u odnosu na ukupan broj pogrešnih sloganova u LRK te za 2014. iznosi 23%.

2.2.9 Pogreška izbora modela

Taj pokazatelj ne izračunava se za Anketu o dohotku stanovništva. Svi korišteni modeli za utežavanje podataka i imputiranje nedostajućih metodološki su točni i u skladu s preporukama Eurostata te ne postoji nikakva pogreška izbora modela korištena u statističkoj obradi.

2.3. Revizija podataka

2.2.10 Politika revizije podataka

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2015., objava podataka iz Ankete o dohotku stanovništva 2014. određena je tako da se podaci objavljaju kao prethodni (preliminarni) podaci i konačni podaci. Prethodni (preliminarni) podaci objavljaju se nakon provedene obrade u svim svojim fazama, osim završnih kontrola i verifikacije Eurostata.

Konačni podaci objavljaju se nakon provedenih završnih kontrola i verifikacije Eurostata. U završnim kontrolama i prije same verifikacije moguće su određene promjene na podacima koje minimalno utječu na izlazne rezultate.

2.2.11 Praksa revizije podataka

Ako je potrebno ispraviti neki od već objavljenih podataka (osim prethodnih podataka), u tom se slučaju objavljuje ispravak podatka/podataka uz napomenu o ispravku.

2.2.12 Prosječna veličina revizije podataka

Ne preporučuje se izračunavanje tog pokazatelja kvalitete za godišnja istraživanja.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2015., prethodni (preliminarni) podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2014. objavljaju 9 mjeseci nakon referentnog razdoblja na koje se podaci odnose, odnosno 30. rujna 2015. ($T + 9$).

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2015., konačni podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2014. objavljaju se 11,5 mjeseci nakon referentnog razdoblja na koje se podaci odnose, odnosno 16. prosinca 2015.

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objave podataka i ciljanog datuma za objavu podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2015. Za podatke iz Ankete o dohotku stanovništva 2014. sve publikacije objavljene su prema definiranim rokovima, pa vremenska određenost iznosi 100%.

4. Dostupnost i jasnoća

Publikacije s rezultatima istraživanja dostupne su u elektroničkome i papirnatom obliku, kao i na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr.

Sve dodatne informacije vezane za rezultate te uz samo istraživanje dostupni su na adresi e-pošte stat.info@dzs.hr.

4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljaju podaci

Pokazatelji siromaštva u 2014. – prethodni podaci

Pokazatelji siromaštva u 2014. – konačni rezultati

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva u 2014.

Navedene publikacije dostupne su na sljedećim poveznicama:

http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2015/14-01-01_01_2015.htm

http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2015/14-01-02_01_2015.htm

http://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/SI-1580.pdf

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljaju podaci (Ijetopis i slično)

Rezultati iz Ankete o dohotku stanovništva objavljuju se u zajedničkim publikacijama Državnog zavoda za statistiku: Statističkom Ijetopisu, Statističkim informacijama, Ženama i muškarcima u Hrvatskoj, Hrvatskoj u brojkama.

4.3. On-line baza podataka u kojima se objavljaju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva 2014. trenutačno su raspoloživi u obliku *on-line* baze podataka samo na internetskim stranicama Eurostata:

<http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/data>

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.). Mikropodaci su dostupni na razini varijabli definiranih EU metodologijom, a ne na razini anketnog upitnika.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja objavljena su u priopćenjima, kao i u publikaciji Rezultati Ankete o dohotku stanovništva, a ostali metodološki dokumenti o istraživanju dostupni su na internetskim stranicama Eurostata: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/methodology>

Detalji opis provedene metodologije nalazi se u izvještajima o kvaliteti objavljenima na internetskoj stranici DZS-a o kvaliteti.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost kod zrcalnih statistika

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva 2014.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedivost kao jedna od temeljnih dimenzija kvalitete odnosi se na potrebu da dobiveni podaci i informacije budu usporedivi u vremenu.

Tablica 9. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini kućanstava od 2011. do 2014.

SILC	2011.			2012.			2013.			2014.		
Varijable dohotka na razini kućanstava	sum wgts	nr. of obs.	median	sum wgts	nr. of obs.	median	sum wgts	nr. of obs.	median	sum wgts	nr. of obs.	median
HY010	1 505 903	6 347	80 702,40	1 511 298	5 818	79 137,89	1 513 881,73	5 341	76000,00	1 514 264	5423	77 186,83
HY020	1 506 943	6 351	68 500,00	15 12 318	5 822	67 440,00	1 514 509,56	5 344	66014,00	1 514 442	5424	66 100,00
HY022	1 437 378	6 026	62 440,00	1 443 386	5 529	61 100,00	1 450 502,82	5 077	60000,00	1 450 553	5162	60 100,00
HY023	1 182 980	4 677	60 000,00	1 184 444	4 250	58 738,00	1 189 994,93	3 869	57160,00	1 195 042	4006	58 320,00
HY030G	1 487 950	6 325	1 642,00	1 496 612	5 795	1 600,00	1 485 776,00	5 297	1500,00	1 486 211	5356	1 500,00
HY040G	58 385	260	14 000,00	58 265	234	15 382,00	58 570,56	226	16500,00	73 064	287	15 600,00
HY050G	228 952	800	6 000,00	243 443	761	7 188,00	239 619,54	634	6000,00	245 956	651	6 652,00
HY060G	50 925	212	6 000,00	47 742	177	7 200,00	54 684,44	193	7200,00	45 176	160	7 200,00
HY080G	91 235	381	10 000,00	92 278	375	9 000,00	119 258,46	403	7000,00	120 013	410	8 000,00
HY090G	121 955	487	1 873,00	110 856	412	1 800,00	101 285,17	339	1500,00	81 516	291	1 500,00
HY100G	34 581	117	10 901,37	33 683	108	12 937,25	31 459,47	86	13204,52	48 696	146	12 019,70

HY110G	61 228	205	1 100,00	75 819	212	1 000,00	124 867,86	280	1000,00	120 783	305	850,00
HY120G	482 645	1 827	360,00	458 576	1 579	366,00	383 766,07	1 205	350,00	388 363	1234	350,00
HY130G	62 543	249	6 000,00	60 729	226	6 700,00	48 050,69	184	8400,00	65 548	233	6 000,00
HY140G	1 034 058	3 922	21 013,63	1 031 202	3 574	20 141,66	1 029 555,30	3 222	19229,50	1 039 093	3360	19 620,22
HY170G	569 596	2 579	3 000,00	580 591	2 427	3 120,00	542 081,50	2 121	3012,00	589 074	2260	2 400,00

15

Tablica 10. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini osobe od 2011. do 2014.

SILC	2011.			2012.			2013.			2014.			
Varijable dohotka na razini osoba	sum wgts	nr. of obs.	median	sum wgts	nr. of obs.	median	sum wgts	nr. of obs.	median	sum wgts	nr. of obs.	median	
PY010G	1 316 582	4 644	60 000,00	1 303 283	4 145	61324,95	1 340 757,56	3 921	58 700,34	1 391 890	4 148	57 000,00	
PY020G	114 592	408	5 340,00	105 992	339	6750,00	109 005,07	295	4 000,00	98 541	273	6 875,00	
PY030G	1 316 582	4 644	22 223,54	1 303 283	4 145	23760,31	1 340 757,56	3 921	21 457,57	1 331 890	4 148	21 120,00	
PY035G	51 386	164	3 000,00	42 994	119	2650,00	43 128,59	111	2 086,00	33 410	104	2 400,00	
PY050G	468 577	2 011	14 450,00	435 813	1 624	14666,67	399 744,07	1 262	14 893,62	418 791	1 391	15 333,33	
PY090G	88 960	364	9 000,00	90 374	341	8400,00	85 828,29	267	7 200,00	87 601	291	7 200,00	
PY100G	663 576	3 244	28 800,00	657 040	2 960	29040,00	647 949,78	2 728	30 000,00	642 455	2 755	30 000,00	

PY110G	214 269	1 068	21 600,00	215 243	987	21600,00	211 231,78	913	22 200,00	203 229	858	22 200,00
PY130G	321 608	1 458	22 800,00	307 954	1 283	23640,00	301 110,75	1 183	23 760,00	300 149	1 204	24 000,00
PY200G	1 312 604	4 630	5 285,60	1 299 130	4133	5 400,00	1 332 565,48	3 903	5 144,34	1 386 600	4 133	5 150

5.1.1 Dužina usporedivih vremenskih serija

Dužina usporedivih vremenskih serija jest broj izvještajnih razdoblja u vremenskoj seriji od posljednjeg prekida, odnosno od uvođenja istraživanja u statistički sustav. Anketa o dohotku stanovništva uvedena je kao redovito godišnje istraživanje u statistički sustav Republike Hrvatske 2010. Korisnicima je na raspolaganju usporediva petogodišnja serija podataka od 2010. do 2014.

5.1.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Od 2010. do 2014. nije bilo metodoloških promjena koje bi utjecale na prekid u vremenskoj seriji, odnosno koje bi prouzročile neusporedivost podataka između izvještajnih razdoblja.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj se za to istraživanje ne izračunava.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se za to istraživanje ne izračunava.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se za to istraživanje ne izračunava.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Ukupni troškovi koji obuhvaćaju naknade za ugovore o djelu za vanjske anketare koji su sudjelovali u prikupljanju podataka u 2014. jesu 568.000 kn. Navedeni iznos ne obuhvaća troškove anketara koji su zaposlenici Državnog zavoda za statistiku, kao ni troškove pripreme i obrade podataka.

7.2. Opterećenje

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan faktor koji utječe na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o dohotku stanovništva ima aproksimativno 375 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u programu za unos, sudjelovanje u anketi predstavlja veliko opterećenje ispitanika. Prosječno trajanje intervjua po kućanstvu iznosilo je 130 minuta te su u narednom razdoblju nužni napor usmjereni na smanjenje opterećenja ispitanika (korištenje administrativnih izvora podataka i sl.).

